

О Т Ч Е Т

за дейността на СЪЮЗА НА УЧЕНИТЕ – ВАРНА

за 2022 г.

Дейността на Съюза на учените – Варна през 2022 г. протече изцяло в духа и рамките на новата Мандатната програма (2022-2026 г.), приета на Отчетното събрание на 21.06.2022 г. – първото след отпадане изцяло на мерките, свързани с пандемията от COVID-19. Продължи въвеждането в работата и консолидацията на новоизбрания УС, укрепване на връзките с националното съюзно ръководство и с местните висши учебни заведения и научни институти. Успешно отпечатаната юбилейна книга на Съюза, написана от доц. Масис Хаджолян и проф. Маргарита Бъчварова „Съюз на учените Варна. Исторически преглед 1950 – 2020 г.” бе представена на Отчетното събрание на Съюза с предговор от председателя на УС проф. Виолета Йотова (2017-2021 г.). В над 100 страници и снимки книгата събра 70 години упорит труд за издигане авторитета на науката и научните работници във Варна за периода 1950 – 2020 г. Достойно място в нея е отредено, както на съюзното развитие, така и на множеството научни деятели от Варна, вложили усилия в успеха на Съюза. Книгата бе подарена на Ректорите на всички висши учебни заведения във Варна, на ръководителите на секции и членовете на секционните ръководства. По решение на УС, книгата се връчва и на всички наградени от Съюза личности. СУВ отбеляза достойно 90-год. юбилей на доц. Хаджолян – наш доайен и вдъхновител. Доц. Хаджолян беше награден и от Съюза на учените в България.

Ръководствата на отделните секции, някои от които с нови ръководители, продължиха да работят упорито за привличане на нови членове и за запазване на съюзния дух. Специални усилия се положиха за възраждане след пандемията на организацията и провеждането на Месеца на науката, както и на достойното отбелязване на значими за СУВ събития.

Нов акцент в работата ни беше привличането на специалист по публични връзки. Г-жа Елица Виденова със своя богат опит, интелигентност и чар успешно зае своето място като PR на СУВ, с предстоящо разрастване на дейността ѝ.

1. Решаване на организационни въпроси.

През месец юни 2022 г. беше проведено присъствено Общо отчетно събрание, което отчете изпълнението на задачите за 2022 г. и очерта новите задачи през Съюза. Изпълнението на взетите решения беше осигурено и

контролирано от Управителния съвет на неговите заседания през годината, всички от които се проведоха присъствено. УС проведе общо 4 заседания през годината. Допълнително се налагаше няколкократно да се вземат текущи решения с одобрението на УС, което се случваше навременно и единодушно. Поднасям своята лична и на координатора г-жа Албена Вълчева благодарност за активната дейност и навременното изпълнение на всички задачи от страна на членовете на УС! Промени в личния състав не са настъпвали през 2022 г. Всички членове на УС имат възможност да се оттеглят преди изтичане на мандата и да бъдат заменени, ако това им се налага по лични или професионални причини, но през 2022 г. не се е появявала такава необходимост.

Протоколите за резултатите от работата на ръководните органи бяха изготвяни своевременно, като се изпращаха до всички членове на УС и до всички председатели на секции, чието активно участие за 2022 също е важен факт. Сайтът се поддържа и обновява редовно. Продължи да се публикува информация за активности в други организационни звена в страната и започна по-широко отбелязване на важни за отделни звена на Съюза дейности с активна подготовка от страна на PR специалиста. Изгради се система за прозрачност и контрол на публикуваните материали между PR специалиста, УС и неговия председател, поддържащият сайта на Съюза и Координатора. Публикуването на материалите по съюзния живот на сайта е гаранция за прозрачността на управлението и демократичността на процеса на вземане на решения. Изказвам своята лична благодарност към Координатора г-жа Албена Вълчева за навременното изпълнение на всички задачи и отдадеността към поддържане работата и имиджа на Съюза на учените - Варна!

През 2022 година ръководствата на всички секции положиха сериозни усилия за събираемост на членския внос и допълнително укрепване на членската маса, вкл. с обновяване на списъците на личния състав, което нямаше как да се проведе по време на пандемията. По Устав членове, които не са заплатили членския си внос в продължение на 2 последователни години, загубват членството си. Те могат да кандидатстват за прием наново или да възстановят членството си, като заплатят членския си внос от стари задължения (без прекъсване). Именно поради това осъвременяване се наблюдава намаление в членската маса спрямо 2021 г. Две от секциите – „Социални и правни науки” и „Технически науки” избраха нови председатели на секциите си (гл.асистент д-р Мария Петрова и доц. д-р Радостин Димитров). Тук трябва да отбележим, че отчетите за 2022 г. на всички секции бяха изготвени акуратно и получени навреме, вкл. за Отчетното събрание на СУБ, за което получихме благодарност лично от Председателя проф. Петкова.

През годината бяха приети общо **23 нови членове** по секции, както най-много учени се присъединиха към:

- секция „Медицина и дентална медицина” – 16 учени;
- секция „Икономически науки” – 4 учени;
- секция „Морски науки и технологии” - 2 учени;
- секция „Социални и правни науки” – 1 учен.

Към 31.12.2022 г. списъчният състав на Съюза включва **311 редовно отчетени членове**, което е по-малко с 11% от миналогодишния състав (n=351) поради посочените по-горе причини. Същите са разпределени по секции както следва:

- секция „Медицина и дентална медицина” - **139** членове;
- секция „Икономически науки” – **91** членове;
- секция „Технически науки” - **19** членове;
- секция „Социални и правни науки” - **23** членове;
- секция „Морски науки и технологии” - **22** членове;
- секция „Океанология” – **17** членове.

2. Организиране и участие в научни форуми.

Всички планирани научни форуми за 2022 г. бяха проведени успешно и многократно надвишиха тези от 2019 г., последната пре-пандемична година.

Организацията на мероприятията по осигуряване на „Месец на науката” – Варна 2022 г. започна още в началото на годината и бе контролирана на всяко заседание на Управителния съвет, като постепенно се конкретизираха дейностите и се потвърждаваха или отхвърляха новопостъпили предложения. Научната конференция за откриване на месеца на науката – вече с утвърденото название „Културното наследство на Варна и Черноморския регион”, имаше своето успешно 12-то издание на 30 септември 2022 г. За трети път тя се проведе с домакинството на Планетариума на ВВМУ с личното съдействие на проф. Боян Медникаров и доц. Веселка Радева. Конференцията отново привлече масово участие и интерес. Участниците във форума презентираха своите доклади, които бяха отпечатани в сборника „Културното наследство на Варна” и предстои да бъдат поместени на сайта на Съюза.

Към Отчета представяме Списък на представените доклади:

- Жаклин Бодурова, доц. Масис Хаджолян. “Летният театър – очарованието на Варна”
- Иван Попов. “Механизмът от Антикитира от 205 г. пр. Хр.”

- д-р арх. Надя Стаматова. “Мистерията на липсващото пространство на второ подземно ниво в къщата на Д. Кенков във Варна: факти и предположения”
- Калина Иванова. “Промишлени паметници на архитектурата и защо да им вдъхнем нов живот”
- проф. д.пс.н. Илия Пеев. “Никола Йонков Вапцаров – ярка поетична звезда сред варненската интелигенция и българското морячество”
- Николай Савов. “Творчески процеси при написването на книга „Кондика на град Варна”
- доц. Траян Траянов. “Ранновизантийска крепост Теодориана до КРЗ "Флотски арсенал”
- Сия Папазова. „Спаси и сохрани..” – творческото дело на Катя Папазова”
- Борислав Дряновски. “Участие на варненските депутати в Учредителното Народно събрание в 1879 г.”
- Ивелин Михайлов. “Нови методи за представяне и запознаване с историята на хората”
- доц. д-р Елияна Иванова. “Д-р Петър Скорчев и неговия принос в борбата с беса във Варненски регион и Североизточна България”
- д-р Анета Кирова. “Ликвидирането на болестта малария в нашата страна” (1910 – 1965) и приносът на варненския Институт за борба с маларията в този процес”
- Димитър Чанев. “Коя е била столицата на Велика България”
- Якуб Олшевски. “Принос на програмата i_Portunus към културното наследство във Варна”
- д-р Светлозар Попов. "Краят на халколитната цивилизация Варна, отразен в "гръцката" и египетската митология”.

На 28 октомври 2022 г. по традиция в навечерието на Деня на народните будители се проведе заключителната конференция от Месеца на науката „Науката в служба на обществото - 2022”. Форумът беше организиран съвместно с Община Варна, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов”, Висше военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров”, Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”, Технически университет – Варна, Икономически университет – Варна, Институт по рибни ресурси, Институт по океанология „Фритьоф Нансен” и Център по хидро- и аеродинамика към Институт по металознание, съоръжения и технологии „Акад. Ангел Балевски” – БАН.

Официалното откриване на форума се състоя в сградата на Медицински университет – Варна. Председателят на Управителния съвет на организацията проф. д-р Виолета Йотова, д.м.н. изрази удовлетворение от факта, че за участие в

конференцията са постъпили над 150 пленарни доклада. Връчени бяха и традиционните годишни награди на Съюза на учените – Варна, присъдени в периода 2020 – 2022 г.

- г-жа Лилия Христова – директор на Дирекция „Образование и младежки дейности“ в Община Варна, бе отличена за сътрудничество и добра съвместна дейност.
- Флотилен адмирал проф. д.в.н. Боян Медникаров – началник на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, беше удостоен със званието „почетен член на Съюза на учените – Варна“ за неговата дългогодишна активна дейност и заслуги за развитието и утвърждаването на престижа на съюза.
- Проф. д-р Маргарита Бъчварова беше удостоена със златна съюзна значка за активна дейност в СУВ (присъдена 2021 г.).
- Със златна значка и званието „почетен член на Съюз на учените – Варна“ за активна дейност и по случай неговата 90-годишнина бе награден доц. д-р Масис Хаджолян. Той получи и Статуетка за заслуги за развитието на Съюза (присъдена 2021 г.).

Последните двама учени са автори на юбилейното издание „Съюз на учените – Варна. Исторически преглед 1950 – 2020 г.“, отпечатано по случай 70-годишнината от създаването на организацията и споменато по-горе. Те получиха и по 10 авторски екземпляра от изданието.

Колективни награди.

Съюзът на учените в България беше удостоен със златна съюзна значка за сътрудничество и добра съвместна дейност.

Други награди:

- Висшето военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“ беше удостоено с грамота за значими научни успехи и по случай 140 години от създаването му (присъдена 2021 г.)
- Икономически университет – Варна беше отличен за значими научни успехи и по случай 100 години от създаването му (присъдена 2021 г.).
- Институтът по рибни ресурси към Селскостопанската академия беше отличен за научни успехи и по случай 90 години от началото на функционирането му.
- Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, получи награда за значими научни успехи и по случай 60 години от създаването му (присъдена 2021 г.).
- Технически университет – Варна получи грамота за значими научни успехи и по случай 60 години от създаването му.

- Институтът по океанология „Проф. Фритьоф Нансен“ към Българската академия на науките получи грамота за значими научни успехи и по случай 45 години от създаването му.
- Варненският свободен университет „Черноризец Храбър“ получи награда за значими научни успехи и по случай 30 години от създаването му (присъдена през 2021 г.).

Работата на конференцията продължи с презентацията на два изключителни пленарни доклада:

- "Залмоксис – тракийският бог от североизточните български земи и посветените му скални светилища и техните наследници – най-ранните скални манастири на Балканите" на проф. д.и.н. Георги Атанасов.
- „Македонският въпрос – минало и настояще“ на доц. д-р Слави Славов.

Проведоха се и заседанията на секциите „Медицина и дентална медицина” с ръководител проф. д-р Зорница Златарова (Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" – Варна), „Икономически науки” с ръководител доц. д-р Събка Пашова (Икономически университет – Варна), „Технически науки” с ръководител доц. д-р Радостин Димитров (Технически университет – Варна), „Морски науки и технологии” с ръководител доц. д-р Желязко Николов (ВВМУ "Никола Й. Вапцаров"), „Океанология” с ръководител доц. д-р Преслав Пеев (Институт по океанология "Фритьоф Нансен" – БАН), „Социални и правни науки” с ръководител гл. ас. д-р Мария Петрова (ВСУ "Черноризец Храбър").

Изнесените доклади са вече рецензирани и публикувани в изданията на Съюза на учените – Варна (Известия на Съюза на учените). Те са включени в Националния референтен списък на НАЦИД, а Известия на Съюза на учените, серия „Икономически науки” е реферирано в световната база данни CEEOL/RePEc.

Отчет за дейността на секция „Медицина и дентална медицина“

Новоприетите членове в секция „Медицина и дентална медицина“ през 2022г. са 16. С това общият брой на активните членове на секцията към момента става 139.

За първи път след ограниченията свързани с пандемията от COVID се проведе присъствено Заключителната конференция „Науката в служба на обществото – 2022”. Както обикновено, имаше голям интерес към събитието, не само от членове на СУВ. За участие бяха заявени 20 научни разработки, като 12 бяха представени като доклади и 8 като постери. Всички подадени заглавия за участие в конференцията бяха оформени като публикации и насочени за рецензиране към списанието “Известия на Съюза на учените-Варна, Серия

“Медицина и екология”. През 2022 са издадени два броя на списанието, които са вече достъпни за авторите и читателите чрез сайта на Съюза. Използва се он-лайн платформата на издателството, като предаването на материалите за публикуване става само през нея и всички статии са рецензирани. Това представлява крачка напред в посока подобряване на качеството на публикуваните материали и видимостта им в световните бази данни, и е предпоставка за повишаване на цитиранията на публикациите.

Представители на секцията се включиха активно и в редица научни прояви, между които:

1. Научна сесия на Медицински колеж – Варна.
2. Варненски Фармацевтичен Бизнес Форум.
3. Световен ден на съня.
4. Научна конференция „Море и здраве“.
5. Маждународна научна сесия на Alumni club.
5. Национални и маждународни конгреси по различните медицински специалности.

Отчет за дейността на секция „Икономически науки“

През отчетната година бяха подадени документи от 4 колеги, желаещи да станат членове на секция „Икономически науки“. Документите са утвърдени от секцията и предадени на Управителния съвет на СУ-Варна. Понастоящем членовете на секция „Икономически науки“ са 91 души.

През отчетния период в секция „Икономически науки“ бяха проведени следните 23 научни прояви:

- Кръгла маса „Интелигентен туризъм: предизвикателства пред научните изследвания и обучението на кадри“ – 07.03.2022 г.
- Среща дискусия на тема „Защита на личните данни в онлайн среда“ – 29.03.2022 г.
- Обучение за преподаватели „Изследвания в научни електронни ресурси“ – 29.03.2022 г.
- Обучение за докторанти на тема „Електронни научни ресурси и изследователски умения“ – 30.03.2022 г.
- Обучение на тема „Защита на личните данни в сферата на висшето образование“ – 31.03.2022 г.
- Среща дискусия университет-бизнес „Пазарът на недвижими имоти и бизнес оценяването по време на пандемия и несигурна глобална среда“ – 18.04.2022 г.
- Студентска научна конференция „Търговия 2030“ – 20.04.2022 г.

- 15-и Черноморски туристически форум в Икономически университет – Варна „Кадрите в туризма – предизвикателства и перспективи“ – 15-16 април 2022 г.
- Студентска научна конференция „Търговия 2030“ – 20 април 2022 г.
- Студентска научна конференция по Макроикономика „Предизвикателства и възможности пред националната икономика“ – 26 април 2022 г.
- Национална научна конференция „Медиацията в различните обществени сфери“ – 11 май 2022 г.
- Студентска научна конференция – 19 май 2022 г.
- Международна научна конференция на тема „Ремаркетинг на реалността“ – 17 юни 2022 г.
- Девета национална конференция по електронно обучение във висшите училища – 1-2 септември 2022 г.
- Международна научно-практическа конференция „Управление на човешките ресурси“ – 30 септември 2022 г.
- Националната кръгла маса „IT иновации във висшето образование" под надслов „Дигитализация и иновации в условията на активно взаимодействие между институциите“ – 7 октомври 2022 г.
- Кръгла маса „100 години финансова наука в ИУ-Варна“ – 14 октомври 2022 г.
- Национална научна конференция „Икономика и икономическа теория: проблеми и взаимодействия“ – 21 октомври 2022.
- Международна научно-практическа конференция на тема „Фундаменталната подготовка във висшето образование“ – 21 октомври 2022 г.
- Кръгла маса „Логистиката в условията на криза: предизвикателства и решения“ – 28 октомври 2022 г.
- Заключителна научна конференция „Науката в служба на обществото – 2022“, секция „Икономически науки“ при ИУ-Варна – 28 октомври 2022 г.
- Научно-практическа конференция на тема „Счетоводното образование като комплекс от знания, умения и компетентности“ – 04 ноември 2022 г.
- 37-та Международна научно-практическа конференция „Строително предприемачество и недвижима собственост“ – 25 ноември 2022 г.

Заключителна научна конференция „Науката в служба на обществото”

В рамките на заключителната научна конференция „Науката в служба на обществото” на традиционния „Месец на науката”, организиран от Съюза на учените - Варна, конференцията в ИУ - Варна се проведе в хибриден вариант с модератор доц. д-р Павел Петров. Приветствия към участниците бяха поднесени от председателя на секция „Икономически науки“ при Съюза на учените – Варна доц. д-р Събка Пашова. Участниците в Конференцията представиха теми и

актуални проблеми към настоящия момент, които със сигурност ще са в служба на обществото, за устойчиво развитие и усъвършенстване на икономиката. Те бяха изключително активни в дискусиите относно състоянието и бъдещето на икономиката и науката в съвременните динамични условия.

Депозирани от участниците материали са 72, които след рецензиране са публикувани в списание „Известия на СУ-Варна“, серия „Икономически науки“, том 11, което се индексира и реферира в RePEc, CEEOL, Google Scholar и др. научни бази данни. Списанията със статиите са отразени на сайта на СУ-Варна и са отпечатани на хартиен носител в 3 броя.

Отчет за дейността на секция „Морски науки и технологии“

Новоприетите членове в секция „Морски науки и технологии“ през 2022г. са 2. С това общият брой на активните членове на секцията към момента става 22.

Научни форуми, организирани (съорганизирани) от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и с участие на членове на секция "Морски науки и технологии" през 2022 година.

- XVI Генерална асамблея на EDINNA (Education in INland Navigation), Период на провеждане – 17-18.05.2022 г. Организатор – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“
- съпътстваща Международна конференция EDucation INland NAVigation Conference 2022. Дата на провеждане – 19.05.2022 г. Организатор и Домакин – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, <https://einc.nvna.eu/>
- Национална научна конференция с международно участие „Сигурност и отбрана“ (Black Sea Security Conference – BSSC 2022). Период на провеждане – 14-15.06.2022 г. Организатор и Домакин – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, <https://bssc.nvna.eu/>
- Международна научна конференция „Съвременни изследвания и технологии за отбрана“ 2022 (ARTDef 2022). Период на провеждане – 28-29.06.2022 г. ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ е съорганизатор, <https://www.artdef.net/bg>
- 50-ти Панел „Приложни технологии за транспортните средства“ на Организацията за наука и технологии на НАТО. (50th Panel Advanced Vehicle Technology AVT of the NATO Science & Technology Organization (STO). Период на провеждане – 25-30.09.2022 г. Домакин и Организатор – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“
- Професионално-практическа конференция „Оценители и оценявани – обединени в Конференция "Акустика 2022", секция Варна. Дата на провеждане – 28.10.2022 г., виртуална среда. Организатор и Домакин – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

- Професионално-практическа конференция „Оценители и оценявани – обединени в разнообразието отвъд границите при прехода на висшето образование от традициите към модерността“ (Assessors and Assessed – United in Diversity beyond Distances in the Transition of the Higher Education from Traditions to Modernity). Период на провеждане – 30.11. – 01.12.2022 г. Организатор и Домакин – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“
Списание „Известия на Съюза на учените – Варна“, серия „Морски науки“ 2022 година е публикуван на www.su-varna.org и е отпечатан.

Отчет за дейността на секция „Океанология“

Новоприети членове в секцията през 2022г. няма. Общият брой на активните членове на секцията към момента е 17.

През 2022 г. Институтът по океанология – БАН и Институт по рибни ресурси – ССА, бяха организатори и съорганизатори на редица научни събития и учени взеха участие в:

- 24 февруари 2022 – Национална работна среща в рамките на международен проект на ИРР, ТИММОД (Програма за двустранно сътрудничество – СВС Черно море): Насърчаване на технологичните иновации в мониторинга на морската околна среда и за моделиране и оценка на запасите от рибни и нерибни ресурси.
- 28 февруари – 01 март 2022 – Значение на състоянието на морската вода за черупчестите организми и иновативни политики за тяхната оценка, използване и опазване. Семинар по Проект на ИРР “WHITECLAM”.
- 28 април 2022 – Национална среща на заинтересованите страни в България за управленски мерки и оценка на състоянието на запасите на вида *Rapana Venosa*. (в рамките на проекта BlackSea4Fish „Technical cooperation to support fisheries management in the Black Sea”).
- 7th International Congress of Underwater Archaeology IKUWA, 6th – 9th June Helsinki, Finland.
- Научна Конференция „Повишаване знанията за състоянието на морската среда във Варненски залив“. 23-24 юни 2022, к.к. „Слънчев ден“, Варна.
- Interantional Conference on Digital Technologies for Experiential Tourism 28 July, Varna University of Management .
- 7th International Congress on Black Sea Antiquities. The Black Sea: Hub of Peoples and Cultures (8th century BC – 5th/6th century AD). Thessaloniki, Greece 26 September – 30 October 2022.
- 30 септември 2022 – Европейска нощ на учените по проект SEARCH.
- 20 октомври 2022 – Научно-техническата конференция на НТС „Black Sea 2022“.

Отчет за дейността на секция „Технически науки“.

Секцията продължи своята дейност през 2022 година, насочена към изпълнението на задачите от Мандатната програма на СУ-Варна.

През периода, в рамките на инициативата „Месец на науката“ наши членове организираха за пореден път и участваха в конференция „Клъстери и иновации в образованието“. В рамките на тези конференции се проведеха оживени дискусии по основните предизвикателства на дигитализацията и технологичното развитие, както и на приноса на науката в него. Членове на секция „Технически науки“ участваха в много други международни конференции, научни форуми и научно-изследователски проекти.

Заклучителната научна конференция „Науката в служба на обществото“, Секция „Технически науки“ се проведе на територията на Технически университет – Варна на 28.10.2022 г. В рамките на конференцията бяха изнесени 10 доклада. В конференцията участваха докторанти, учени и специалисти от Технически Университет – Варна, образованието и бизнеса, като заседанията бяха с модератори проф. Розалина Димова и доц. Радостин Димитров. Участниците се обединиха около идеята за разрастване на сътрудничество между учените и бизнеса.

Докладите бяха рецензирани от хабилитирани лица и получените необходимата оценка са отпечатани в научното списание „Известия на Съюза на учените – Варна“, секция „Технически науки, 1/2021, ISSN1310-5833 с активното участие на д-р инж. Йордан Бояджиев. Изданието се финансира по проект на сектор „Вътрешни конкурси“ на ТУ - Варна и е безплатно за авторите на докладите. Изданието е включено в референтния списък на НАЦИД. Предстои индексирването му в научни бази данни. Събитието бе отразено много добре от медиите, с което се популяризираха успехите на СУ-Варна.

В процес на разработване е нова информационна система за членовете на секцията, насочена към модернизиране и популяризиране на провежданата от секцията конференция. Работим и за популяризиране на дейността на секция „Технически науки“ в сайта на ТУ - Варна с цел, освен в сайта на СУ - Варна, допълнително да се популяризира сред членовете на СУ актуална информация.

Отчет за дейността на секция „Социални и правни науки“

Секция „Стопански и правни науки“ продължи своята дейност през 2022 – 2023 г., насочена към изпълнението на задачите от Мандатната програма на Съюза на учените – Варна.

През отчетния период, на 28 октомври 2022 г., в рамките на ежегодния научен форум „Месец на науката“, под надслов „Месец на науката“, се проведе 26-ата заключителна научна конференция „Науката в служба на обществото“. Поради различното местонахождение на повечето участници, форумът се проведе онлайн.

Тази конференция бе организирана и проведена от секцията, с участието на учени и преподаватели, както и гости-нечленове на СУ – Варна. Участниците бяха представители на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“, Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Техническият университет – Варна, Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ и др.

Изнесени бяха общо 6 научни доклада на актуални теми от областта на правото и философията, които предизвикаха оживени дискусии между докладчиците и присъстващите гости. Модератор на конференцията бе председателят на секцията – гл. ас. д-р Мария П. Петрова, преподавател от Юридическия факултет при Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“.

Докладите от този форум бяха получиха необходимата оценка за отпечатване в научното списание „Известия“ на Съюза на учените – Варна, секция „Хуманитарни науки“, 1/2022, ISSN 1310–6376. Изданието е включено в референтния списък на НАЦИД и е бесплатно за авторите на докладите. Предстои издаването му и индексването му в научни бази данни. Събитието бе отразено много добре от медиите, с което се популяризираха успехите на Съюза на учените – Варна.

Членовете на секция „Социални и правни науки“ участваха също така и в много други национални и международни конференции, научни форуми и научно-изследователски проекти. За съюзен член бе привлечен проф. д. ю. н., член-кор. на БАН и носител на Награда Варна 2021 г. Иван Русчев Русчев – учен и университетски преподавател, надхвърлил с приноса си в науката националните ни граници.

Членовете на секцията поддържат нерекъснат контакт и координират помежду си различни прояви и дейности, свързани с модернизването и популяризирането на ежегодните форуми на Съюза на учените – Варна, разменят актуална информация по всички въпроси, касаещи дейността на Съюза и на самата секция. Работи се в посока работа на секцията в електронна среда, с цел по-добра и своевременна комуникация и за да има възможност да се публикува своевременно актуална информация за дейността и за предстоящите научни прояви както на секцията, така и на Съюза на учените – Варна.

Секция „Социални и правни науки“ при Съюза на учените – Варна полага усилия и за привличане на млади учени и изследователи за свои членове, което е сред една от основните ни цели.

3. Отстояване на позиции и защита на интересите на учените от гр. Варна.

През 2022 г. СУВ продължи стремежа си към по-високо качество на научните публикации. Изказвам дълбока благодарност на всички колеги и най-

вече на председателите на научните секции, които осигуриха навременно и бързо, макар и абсолютно безвъзмездно, рецензиране на подадените след Научната конференция доклади. Изданията „Икономически науки”, „Морски науки” и „Културното наследство” са вече индексирани в такива бази данни самостоятелно. По-голямата част от списанията ни използват он-лайн платформата на Издателство на Медицинския университет, като предаването на материалите за публикуване става само през нея. Чрез нея „Медицина и дентална медицина” също е индексирана международно. През 2022 г. отново всички статии бяха рецензирани от минимум 2 рецензенти, а в случай на непостигане на разбирателство – от суперрецензент. Отново част от подадените статии (около 4%) не са приети за публикуване. Продължават усилията ни за подобряване на качеството на публикуваните материали, което и е предпоставка за повишаване на цитируемостта. През следващите години активно ще се работи за включване на още от нашите издания в международни бази данни. Това е още по-важно с оглед на голямото постижение – обявяването на МУ-Варна за научно-изследователски университет на база на предходните публикации и цитирания на университетските сътрудници, и включването му в разпределение на допълнително финансиране за стимулиране на международната публикационна активност.

И през 2022 година СУВ подкрепи учени и научни колективи, кандидатстващи за награди за култура, наука и образование. Всички подкрепени от нас номинации бяха уважени и колективната награда „Варна“ в сферата на Науката и висшето образование бе присъдена на **Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна с ректор проф. д-р Валентин Игнатов** – във връзка с 60-годишния юбилей и изключителния принос на висшето училище в обучението и формирането на специалисти в областта на медицината, фармацията, общественото здраве и здравните грижи. Активно участие на студентите и преподавателите в обществения и културния живот на Варна и в утвърждаването на международния авторитет на Варна като университетски град. С индивидуална награда „Варна“ в сферата на Науката и висшето образование, в научната област Хуманитарни науки беше отличена **проф. д-р Теменуга Стоева, д.м.** – за изключителен принос при създаването и логистиката в условията на извънредно положение на първата високотехнологична PCR-лаборатория в Източна България, базирана на територията на УМБАЛ „Света Марина“ – Варна.

Общото Отчетно събрание през 2022 г. утвърди следните награди:

- Г-жа Лилия Христова – директор на Дирекция „Образование и младежки дейности“ в Община Варна, бе отличена за сътрудничество и добра съвместна дейност.

- Флотилен адмирал проф. д.в.н. Боян Медникаров – началник на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, беше удостоен със званието „почетен член на Съюза на учените – Варна“ за неговата дългогодишна активна дейност и заслуги за развитието и утвърждаването на престижа на съюза.
- Със златна значка и званието „почетен член на Съюз на учените – Варна“ за активна дейност и по случай неговата 90-годишнина бе награден доц. д-р Масис Хаджолян.

Колективни награди

- Институт по рибни ресурси към Селскостопанската академия беше отличен за научни успехи и по случай 90 години от началото на функционирането му.
- Технически университет – Варна получи грамота за значими научни успехи и по случай 60 години от създаването му.
- Институтът по океанология „Проф. Фритъф Нансен“ към Българската академия на науките получи грамота за значими научни успехи и по случай 45 години от създаването му.

Те, заедно с останалите невръчени от годините на пандемията (2020 и 2021 г.) бяха поднесени тържествено на награденията на заключителната конференция „Науката в служба на обществото“ на 28.10.2022 г.

4. Финансови въпроси.

Бюджетът на Съюза, предложен от УС, беше приет с решение на Общото събрание, протокол от 22.06.2022 г.

Бюджетният баланс на Съюза на учените – Варна за 2022 г. е положителен. Данните отразяват стабилно финансово състояние на организацията.

5. Други.

Връзките със Съюза на учените в България се продължиха и затвърдиха през изминалата година. Не само си сътрудничихме и подкрепяхме колегите от страната, но и изградихме много успешна система за оповестяване на всички национални научни събития чрез нашия сайт.

След големия интерес и положително отношение към първия Бал на учените, който се проведе през 2019 г. и настъпилото принудително прекъсване по време на пандемията от COVID-19, по решение на УС и при утвърден бюджет от Общото събрание през 2022 г., СУВ организира и проведе втория Бал на учените на 24.11.2022 г. Той отново привлече голям интерес и се прие с ентузиазъм и висока степен на участие от много колеги. Присъстващите над 110 варненски учени вдигнаха наздравица за успешна следваща научна и лична година.

Присъстващите показаха, че могат да са добри не само в работата и научните си постижения, но и в празничните прояви.

УС на СУВ потвърди решението си за обявяване на Конкурс за високи постижения на варненски учени в последните 3 години – т. нар. „Награда на СУВ“, която да се връчва веднъж годишно на 2-ма най-добре представили се в конкурса учени-съюзни членове от различни секции (научни сфери) на Съюза. Първият подобен конкурс ще се проведе през 2023 г.

ИЗВОДИ:

1. Съюзът на учените – Варна успя да запази по време на COVID-19 пандемията и разшири след нея своята разнообразна дейност в регионален, национален и международен мащаб, като провери и актуализира своя състав, с приемственост и утвърждаване на ролята на ръководството на УС. Съюзът предоставя възможности за срещи, обмен на идеи и опит на академичния и научен потенциал в града, развива се и надгражда дейността си и се превръща в осезаем член на научно-общественото пространство в страната, от особена значимост за кариерното израстване на младите учени.

2. Въпреки здравните, икономическите и политически трусове, въпреки съществената криза с войната в Украйна и украинските бежанци, съществената подкрепа на местните академични, обществени и управленски структури, както и на широката общественост към нашия Съюз продължи, като оперативната дейност успешно продължи да се реализира в хибридна среда (дистанционно и присъствено). Утвърди се и се разшири влиянието на сайта на Съюза и на повишаване на известността и реномето ни в региона чрез успешната дейност на специалист по обществени връзки.

3. Съюзът на учените – Варна продължава да е водеща регионална обществена структура за отстояване на ролята и значението на науката като основна сила за развитие на икономиката, здравеопазването и туризма на Варненския регион, за цялостния просперитет и здраве на неговите жители. Съюзът съдейства за организиране и провеждане на научни прояви на наша територия по всякакъв начин. Съюзът активно ще подкрепя научната общност във Варна и региона.

4. Съюзът на учените – Варна работи бди за правилното отношение към учените чрез наблюдение и реакция при промени в областите на: законодателството; научната информация и комуникации; на социалния статус и

престижа на учените и преподавателите. Основен приоритет в тази сфера остава привличането и задържане на младите учени в страната. Нова черта на Съюза е вниманието към социалния живот на младите учени с възстановения Бал на учените и Конкурса за Научна награда на СУ-Варна.

5. Съюзът на учените – Варна е обединяващо звено за научните и научно-преподавателските кадри от БАН, ВУ и университети, научни организации и други изследователски звена от държавни и частни училища и фирми. Той е трибуна за координиране на дейността на автономните управления на университетите и научните звена в рамките на националната правна рамка и на визията и целите на ВУЗ и научни звена, с възможно най-голяма степен на демократичност и зачитане на индивидуалните интереси.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

1. Да се разшири работата на Съюза на учените – Варна в електронна и хибридна среда чрез сайта на Съюза и организация на научни прояви на Съюза. Да продължи подкрепата за повишаване качеството на научните разработки на съюзните членове и подобряване на научните издания на Съюза, вкл. за разширяване на индексирането им в международни научни бази данни.

2. Съюзът на учените – Варна да положи допълнителни усилия за съвместна работа с организации с нестопанска цел, включително научни дружества в гр. Варна, с местни органи на властта и държавната власт, с които има общи цели, една от най-важните от които е развитието на Варна и региона в научен, икономически, демографски и социален аспект.

3. Съюзът на учените – Варна да продължи участието си като важен субект в постигането на научни успехи и постижения в страната и в чужбина.

4. Съюзът на учените – Варна да продължи усилията за привличане и задържан на млади учени в страната чрез целенасочени мероприятия като Конкурс за високи научни постижения, Бал на учените, по-редовно и добро отразяване на успехите на варненските учени и др.

Отчетът е приет на заседание на Управителен съвет на СУ – Варна с протокол № 2/18.05.2023 г.

Председател на УС на СУ – Варна

проф. д-р Виолета Йотова, д.м.н.